Nr 85—91.

DZIENNIK RZĄDOWY MIASTA KRAKOWA I JEGO OKRĘGU.

W Krakowie dnia 6 Maja 1848 r.

Wir Ferdinand der Erste, von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich; König von Hungarn und Böhmen, dieses Namens der Fünfte, König der Lombardei und Venedigs, von Dalmatien, Croatien, Slavonien, Galizien, Lodomerien und Illirien; Erzherzog von Oesterreich; Herzog von Lothringen, Salzburg, Steiermark, Karathen, Krain, Ober- und Nieder-Schlesien; Großfürst von Siebenbürgen; Markgraf von Mähren; gefürsteter Graf von Habsburg und Tirol ꝛc.

Ueberzeugt, daß die Staats-Institutionen den Fortschritten folgen

My Ferdynand Piérwszy z Bożéj łaski Cesarz Austryi, Król Węgierski i Czeski, tego imienia piąty; Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Sławonii, Galicyi, Lodomeryi i Illyryi, Arcyksiążę Austryi, Książę Lotaryngii, Salcburga, Styryi, Karyntyi, i Karnioli, wyższego i niższego Szląska, Wielki Książę Siedmiogrodzki, Margrabia Morawii, uksiążęcony Hrabia Habsburga i Tyrolu i t. d.

Przekonani, że istytucye Państwa, winny iść za postępem, który w kształceniu się i rozwijaniu ducha Ludów zajął miejsce, — i

müssen, welche in der Cultur und Geistes-Entwicklung der Völker eingetreten sind, und stets geneigt, anzuerkennen, daß die Uns anvertrauten Völker unter den Segnungen eines langjährigen Friedens auf der Bahn dieses Fortschreitens nicht zurückgeblieben sind, haben Wir denselben durch Unser Patent vom 15 März d. J. die Ertheilung einer Verfassung zugesichert.

Es gereicht Unserem Herzen zur Beruhigung, indem Wir Unser kaiserliches Wort lösen, die zahlreichen Merkmale treuer Liebe und Anhänglichkeit Unserer geliebten Völker dadurch zu erwidern, daß Wir auf eine feierliche Weise Unsere Sorgfalt für ihr Wohl und Unser Bestreben an den Tag legen, ihren Rechtszustand zu sichern, und ihnen eine, ihre Interessen sichernde Theilnahme an der Regelung der Angelegenheiten des Vaterlandes einzuräumen.

In dieser Erwägung haben Wir

zawsze skłonni do uznania, iżby powierzone nam ludy, pod błogosławieństwy długoletniego pokoju na drodze takowego postępu niepozostały za innemi, — zapewniliśmy Onymże przez Patent nasz z dnia 15go Marca r. b. nadanie Konstytucyi.

Z prawdziwém dla Naszego serba zadowoleniem, — spełniając Cesarskie Nasze słowo, liczne ukochanych Ludów naszych wiernéj miłości i przywiązania dowody, przychodzi Nam przez to odwzajemnić: że w uroczystym sposobie, troskliwość i dążność naszą ku dobru ich objawiamy, — stan ich praw zabezpieczamy, — i interessa ich zapewniającemu spółczuciu, — przy uporządkowaniu spraw Ojczyzny, — dajemy miejsce.

Z tych powodów, na skutek

nach den Anträgen Unseres Ministerrathes und nach sorgfältiger Prüfung derselben beschlossen, die beigefügte Verfassungs-Urkunde für die in derselben bezeichneten Länder zu ertheilen, welche Wir unter den gemeinsamen Schutz aller zu Unserem Reiche gehörigen Völker mit der festen Zuversicht stellen, daß dadurch das Band des Vertrauens zwischen dem Throne und dem Volke, und die seit Jahrhunderten bestehende Vereinigung der zur Monarchie gehörigen Reiche zu ihrem gemeinsamen Wohle noch inniger verschlungen werden wird.

Wir verordnen daher, daß die in dieser Verfassungs-Urkunde enthaltenen Bestimmungen allen Unseren Unterthanen ohne Ausnahme, so wie allen geistlichen, Civil- und Militär-Autoritäten zur unverbrüchlichen Richtschnur zu dienen haben.

Wir behalten Uns vor, demnächst

przedstawień Naszéj Rady Ministrów, i po troskliwém rozważaniu tychże, — postanowiliśmy, załączony tu akt Konstytucyi nadać krajom w tejże wyszczególnionym, którą to Konstytucyą, pod wspólną Opiekę wszystkich do Monarchii należących Ludów z tym większą pewnością oddajemy, że tym sposobem ogniwa zaufania pomiędzy Tronem i Narodem, i od wieków istniejące zjednoczenie Państw do Monarchii należących, dla wspólnego ich szczęścia, jeszcze silniéj skojarzone zostanie.

Rozkazujemy przeto, ażeby zawarte w niniejszym akcie Konstytucyi postanowienia, wszystkim Naszym poddanym bez wyjątku, równie jak wszystkim duchownym, tudzież wszystkim Władzom Cywilnym i Wojskowym, służyły za skazówkę niezłomnego postępowania.

Zastrzegamy sobie następnie, —

die Vertreter aller Provinzen in Folge eines provisorisch zu ertheilenden Wahlgesetzes wählen zu lassen, und zu dem abzuhaltenden Reichstage einzuberufen.

Gegeben in Unserer kaiserlichen Haupt- und Residenzstadt Wien den fünf und zwanzigsten April im Eintausend achthundert acht und vierzigsten, Unserer Reiche im vierzehnten Jahre.

(L. S.) **FERDINAND** mp.

Ficquelmont,

Minister des Aeußeren und provisorischer Präsident.

Pillersdorff,

Minister des Inneren.

Sommaruga,

Minister des Unterrichtes.

Krauss,

Finanzminister.

Zanini,

Kriegsminister.

nakazanie wyborów Deputowanych wszystkich prowincyj, odnośnie do mającego wydać się prowizorycznego Prawa o wyborach, i zwołanie takowych na Sejm odbywać się mający.

Dan w Naszém Cesarskiém stołeczném i Rezydencyonalném mieście Wiedniu, dnia dwudziestego piątego Kwietnia, Tysiącznego ośmsetnego czterdziestego ósmego Roku, naszego Panowania czternastego.

(L. S.) **FERDYNAND** mp.

Ficquelmont,

Minister spraw zagranicznych i Prezydent tymczasowy.

Pillersdorf,

Minister spraw wewnętrznych.

Sommaruga,

Minister Oświecenia.

Krauss,

Minister Skarbu.

Zanini,

Minister Wojny.

Verfassungs-Urkunde des österreichischen Kaiserstaates.

I. Allgemeine Bestimmung.

§ 1.

Sämmtliche zum österreichischen Kaiserstaate gehörige Länder bilden eine untrennbare constitutionelle Monarchie.

§ 2.

Die Verfassungs-Urkunde hat auf folgende Länder des Kaiserreiches Anwendung, nämlich: auf die Königreiche Böhmen, Galizien, Lodomerien mit Auschwitz und Zator und der Bukowina, Illirien (bestehend aus den Herzogthümern Kärnthen und Krain und dem Gubernial-Gebiete des Küstenlandes), auf das Königreich Dalmatien, auf das Erzherzogthum Oesterreich ob und unter der Enns, die Herzogthümer Salzburg, Steiermark, Ober- und Nieder-Schlesien, das Markgrafthum Mähren, die gefürstete Grafschaft Tyrol mit Vorarlberg.

KONSTYTUCYA

Cesarstwa Austryackiego.

I. Ogólny przepis.

§ 1.

Wszystkie do Cesarstwa Austryackiego należące kraje stanowią nierozdzielną Konstytucyjną Monarchią.

§ 2.

Ustawa Konstytucyjna odnosi się do następujących krajów Cesarstwa, jako to: do Królestw Czech, Galicyi, Lodomeryi z Oświęcimem, Zatorem i Bukowiną, do Illiryi, (składającej się z księstwa Karyntyi i Karnioli i okręgu gubernialnego nadmorskiego), do Królestwa Dalmacyi, do Arcyksięstwa Austryi wyższej i niższej rzeki Ens, do księstw Salcburga, Styryi, Wyższego i Niższego Szląska, do Margrabstwa Morawii, i do uksiążęconego hrabstwa Tyrolu i Voralbergu.

§ 3.

Die Gebiets-Eintheilung der einzelnen Provinzen bleibt in ihrer gegenwärtigen Ausdehnung unberührt, und kann nur durch ein Gesetz abgeändert werden.

§ 4.

Allen Volksstämmen ist die Unverletzlichkeit ihrer Nationalität und Sprache gewährleistet.

§ 5.

Die Krone ist nach dem Grundsatze der pragmatischen Sanction vom 19 April 1713 in dem Hause Habsburg-Lothringen erblich.

§ 6.

Der Thronfolger ist nach dem zurückgelegten achtzenten Jahre volljährig.

§ 7.

Für den Fall seiner Minderjährigkeit, oder der Unfätigkeit zur Selbstregierung wird eine Regentschaft nach einem besondern Gesetze bestellt.

§ 3.

Podział terrytoryalny pojedynczych Prowincyj, pozostaje w swojej obecnéj rozciągłości nietykalnym, i tylko przez prawo może być zmieniony.

§ 4.

Wszystkim plemieniom ludów, nienaruszalność ich narodowości i języka, zagwarantowaną zostaje.

§ 5.

Korona, wedle zasady sankcyi pragmatycznéj z dnia 19 Kwietnia 1713 roku, jest dziedziczną w dynastyi Habsburgsko-Lotaryńskiéj.

§ 6.

Następca Tronu, po skończonym ośmnastym roku wieku swego, jest pełnoletnim.

§ 7.

Na przypadek jego małoletności, lub nieudolności osobistego panowania, ustanowioną będzie regencya wedle oddzielnego prawa.

II. Der Kaiser.

§ 8.

Die Person des Kaisers ist geheiligt und unverletzlich. Er ist für die Ausübung der Regierungsgewalt unverantwortlich; seine Anordnungen bedürfen aber zur vollen Giltigkeit der Mitfertigung eines verantwortlichen Ministers.

§ 9.

Der Kaiser legt bei Eröffnung des ersten Reichstages und jeder Nachfolger unmittelbar nach seinem Regierungsantritte den Eid auf die Verfassungs-Urkunde ab.

§ 10.

Dem Kaiser gebührt die vollziehende Gewalt allein, und er übt die gesetzgebende Gewalt im Vereine mit dem Reichstage aus.

§ 11.

Er besetzt alle Staatsämter, verleiht alle Würden, Orden und Adelsgrade, führt den Oberbefehl und verfügt über die Land- und Seemacht.

II. Cesarz.

§ 8.

Osoba Cesarza jest świętą i nietykalną. Za wykonanie Władzy Rządowej nie jest odpowiedzialnym; postanowienia jego bowiem, do zupełnej swojej ważności, wymagają współpodpisu, odpowiedzialnego ministra.

§ 9.

Cesarz przy otwarciu pierwszego Sejmu, a każdy z jego następców zaraz po swem na tron wstąpieniu, wykonywa przysięgę na Konstytucyą.

§ 10.

Cesarzowi tylko samemu służy wykonawcza Władza, a Władzę prawodawczą, wykonywa wspólnie z Sejmem.

§ 11.

Cesarz obsadza wszystkie urzędy Państwa, udziela wszystkie godności, ordery i stopnie szlachectwa, ma naczelne dowództwo armii, i rozrządza siłą lądową i morską.

§ 12.

Er erklärt Krieg und schließt Frieden und Verträge mit fremden Regierungen.

Alle Verträge mit fremden Staaten bedürfen der nachträglichen Genehmigung des Reichstages.

§ 13.

Dem Kaiser steht die Belohnung ausgezeichneter Verdienste zu, er hat das Recht der Begnadigung und Strafmilderung, welches jedoch bei verurtheilten Ministern von dem Einschreiten einer der beiden Kammern des Reichstages abhängig ist.

§ 14.

Alle Rechtspflege geht vom Kaiser aus, und wird in seinem Namen ausgeübt.

§ 15.

Im Reichstage hat der Kaiser das Recht zum Vorschlage von Gesetzen, die Sanction aller Gesetze steht ihm allein zu.

§ 16.

Er beruft jährlich den Reichstag

§ 12.

Wydaje wojnę i zawiera pokój i traktaty z obcemi Rządami. Wszelkie traktaty z obcemi Państwami, wymagają nastęnego zatwierdzenia Sejmu.

§ 13.

Cesarzowi służy prawo wynagradzania odznaczających się zasług, przy nim jest prawo ułaskawienia i złagodzenia kary, ktore jednak co do osądzonych ministrów, zależy od interwencyi jednej, z dwojga izb sejmowych.

§ 14.

Wszelkie rozporządzenie pochodzi od Cesarza, i w imieniu Jego wykonywanem zostaje.

§ 15.

Cesarz ma prawo na Sejmie inicyowania ustaw, sankcya wszelkich ustaw służy tylko Jemu wyłącznie.

§ 16.

On zwołuje corocznie Sejm, i

und kann ihn vertagen oder auflösen, in welchem Falle unter Einhaltung der Frist von neunzig Tagen ein neuer Reichstag einberufen wird.

In dem Falle des Ablebens des Kaisers hat sich der Reichstag inner der Frist von vier Wochen zu versammeln.

III. Staatsbürgerliche und politische Rechte der Staatseinwohner.

§ 17.

Allen Staatsbürgern ist die volle Glaubens- und Gewissens- so wie die persönliche Freiheit gewährleistet.

§ 18.

Niemand kann anders als in Befolgung der gesetzlichen Form, mit Ausnahme der Anhaltung auf der That, verhaftet werden.

Binnen 24 Stunden nach der Gefangennehmung muß jeder Verhaftete über den Grund seiner Verhaftung gehört, und seinem Richter zugewiesen werden. Hausdurchsuchun-

może go odroczyć lub rozwiązać; na który to wypadek, w przeciągu dni dziewiędziesięciu, nowy sejm zwołanym będzie.

Na przypadek śmierci Cesarza, Sejm w przeciągu czterech tygodni zebrać się winien.

III. Prawa Obywatelskie i Polityczne mieszkańców Cesarstwa.

§ 17.

Wszystkim Obywatelom kraju, zupełna wolność wyznania i sumienia, równie jak wolność osobista, są zaręczone.

§ 18.

Nikt niemoże inaczéj być aresztowanym, jak tylko wedle formy prawa, wyjąwszy pochwycenie na gorącym uczynku.

W przeciągu 24 godzin po przyaresztowaniu, powinien być każdy aresztowany, względem powodu swojego uwięzienia przesłuchanym i właściwemu Sędziemu przeka-

gen können nur in den Fällen und in der Form, welche das Gesetz voraus-bezeichnet, vorgenommen werden.

§ 19.

Die Freiheit der Rede und Presse ist nach vollkommener Auflassung der Censur durch die Verfassungs-Urkunde gesichert. Die Bestrafung der Mißbrauche wird durch ein von dem ersten Reichstage zu erlassendes Gesetz geregelt werden.

§ 20.

Das Briefgeheimniß ist unverletzlich.

§ 21.

Die im §. 17 bis 20 bezeichneten Freiheiten genießen auch die Fremden, welche noch keine staatsbürgerlichen Rechte erworben haben.

§ 22.

Das Petitionsrecht und das Recht zur Bildung von Vereinen steht allen Staatsbürgern zu. Besondere Gesetze werden die Ausübung dieser Rechte regeln.

zanym. Rewizye w domach, tylko w przypadkach i wedle form prawem przepisanych, przedsięwzięte być mogą.

§ 19.

Wolność mowy i druku, przy zupełnem zniesieniu Cenzury, zapewniona jest Ustawą Konstytucyjną. Kara za nadużycia, prawem przez pierwszy Sejm wydać się mającem, oznaczoną zostanie.

§ 20.

Tajemnica listów jest nietykalną.

§ 21.

Wolności w § 17 aż do 20go oznaczonych, używają także i cudzoziemcy, którzy jeszcze żadnych praw obywatelskich nie nabyli.

§ 22.

Prawo petycyi i prawo tworzenia Towarzystw, służy wszystkim obywatelom kraju. Szczególne ustawy, używanie takowych Praw uporządkują.

§ 23.

Der Freiheit der Auswanderung darf von den Behörden kein Hinderniß in den Weg gelegt werden.

§ 24.

Jeder Staatsbürger kann Grundbesitzer werden, jeden gesetzlich erlaubten Erwerbszweig ergreifen, und zu allen Aemtern und Würden gelangen.

§ 25.

Die Wirksamkeit des Gesetzes ist gleich für alle Staatsbürger, sie genießen einen gleichen persönlichen Gerichtsstand, unterliegen der gleichen Wehr- und Steuerverpflichtung, und keiner kann gegen seinen Willen seinem ordentlichen Richter entzogen werden.

§ 26.

Der Gerichtsstand für das Militär bleibt bis zum Erscheinen eines besondern Gesetzes unverändert.

§ 23.

Wolności emigrowania z kraju, żadna ze strony Władz przeszkoda, niemoże być na drodze stawianą.

§ 24.

Każdy obywatel kraju, może być posiadaczem gruntowym, — każdéj prawem dozwolonéj gałęzi przemysłu chwycić się, do wszystkich urzędów i dostojeństw być przypuszczonym.

§ 25.

Wszyscy obywatele kraju, równi są w obliczu Prawa, używają równych Instancyj Sądowych, ulegają równemu zobowiązaniu wojskowemu i podatkowaniu, i żaden wbrew swojéj woli, nie może być właściwego sędziego pozbawionym.

§ 26.

Instancye sądowe dla wojskowych, aż do ogłoszenia szczególnéj Ustawy, zostają bez odmiany.

§ 27.

Die Beseitigung der, in einigen Theilen der Monarchie noch gesetzlich bestehenden Verschiedenheiten der bürgerlichen und politischen Rechte einzelner Religions-Confessionen, so wie die Aufhebung der, der Erwerbung aller Arten von Grundbesitz noch entgegenstehenden Beschränkungen werden den Gegenstand, dem ersten Reichstage vorzulegender Gesetzesvorschläge bilden.

§ 28.

Die Richter können nur durch ein Erkenntniß der Gerichtsbehörden entlassen, im Dienste zurückgesetzt, oder gegen ihren Wunsch an einen andern Dienstort oder in Ruhestand versetzt werden.

§ 29.

Die Rechtspflege wird durch öffentliches mündliches Verfahren ausgeübt.

Für die Strafgerichtspflege werden Schwurgerichte eingeführt, deren Errichtung ein besonderes Ge-

§ 27.

Uchylenie w niektórych częściach Monarchii, prawnie jeszcze istniejących odróżnień praw obywatelskich i politycznych, szczególnych wyznań religijnych, równie jak uchylanie ograniczeń, stojących jeszcze nabywaniu wszelkiego rodzaju własności gruntowej na przeszkodzie, stanowić będą przedmiot projektów do praw, pierwszemu Sejmowi przedłożyć się mających.

§ 28.

Sędziowie mogą tylko za wyrokiem Władz Sądowych być oddaleni, do służby przywróceni, albo przeciw swemu życzeniu na inne miejsce służby, lub na stan spoczynku przeniesieni.

§ 29.

Wymiar sprawiedliwości wykonywany będzie przez publiczne i ustne postępowanie.

Co do Spraw Kryminalnych, zaprowadzone będą Sądy Przysięgłych, których ustanowienie, szcze-

setz bestimmen wird.

§ 30.

Aenderungen in der Einrichtung der Gerichtshöfe können nur durch ein Gesetz eingeführt werden.

§ 31.

Allen in der Monarchie durch die Gesetze anerkannten christlichen Glaubensbekenntnissen und dem israelitischen Cultus ist die freie Ausübung des Gottesdienstes gesichert.

IV. Die Minister.

§ 32.

Die Minister sind für alle Handlungen und Anträge in ihrer Amtsführung verantwortlich.

§ 33.

Diese Verantwortlichkeit, so wie die Bestimmung der anklagenden und richtenden Behörde wird durch ein besonderes Gesetz geregelt.

V. Der Reichstag.

§ 34.

Der Reichstag, welcher im Vereine mit dem Kaiser die gesetzgebende Gewalt ausübt, ist in zwei

gólne Prawo orzeknie.

§ 30.

Zmiany w urządzeniu Sądownictwa, mogą tylko mocą Prawa być zaprowadzane.

§ 31.

Wszystkim w Monarchii przez prawa uznanym Chrześciańskim wyznaniom i obrządkowi Izraelskiemu, zapewnione jest wykonywanie służby Bożej.

IV. Ministrowie.

§ 32.

Ministrowie, za wszystkie czynności i przedstawienia w urzędowaniu swojem, są odpowiedzialni.

§ 33.

Odpowiedzialność ta, równie jak oznaczenie oskarżających i sądzących Władz, osobnem Prawem przepisane będą.

V. Sejm.

§ 34.

Sejm który łącznie z Cesarzem Władzę prawodawczą wykonywa, dzieli się na dwie Izby, to jest na

Kammern, den Senat und die Kammer der Abgeordneten, getheilt. Die Dauer des Reichstages wird auf fünf Jahre mit jährlicher Einberufung desselben festgesetzt.

§ 37.

Der Senat besteht:

a) aus Prinzen des Kaiserlichen Hauses nach vollendetem 24 Jahre;

b) aus den von dem Kaiser ohne Rücksicht auf Stand und Geburt für ihre Lebensdauer ernannten Mitgliedern;

c) aus hundertfünfzig Mitgliedern, welche von den bedeutendsten Grundbesitzern für die ganze Dauer der Wahlperiode aus ihrer Mitte gewählt werden.

§ 35.

Die Kammer der Abgeordneten besteht aus dreihundert drei und achtzig Mitgliedern.

Die Wahl sämmtlicher Mitglieder der Kammer der Abgeordneten

izbę Senatorów i izbę Deputowanych. Trwanie Sejmu stanowi się pięcioletnie, przy corocznem onegoż zwoływaniu.

§ 35.

Senat składa się:

a) z książąt Cesarskiego domu, mających 24 lat skończonych.

b) z członków dożywotnich, bez względu na stan i urodzenie przez Cesarza mianowanych.

c) ze stu piędziesięciu Członków, których znakomitsi posiadacze gruntowi, na czas perjodu obiorczego, z pośród siebie wybierać będą.

§ 36.

Izba Deputowanych składa się z trzechset ośmdziesięciu trzech członków.

Wybór wszystkich członków Izby Deputowanych spoczywa na

beruht auf der Volkszahl und auf der Vertretung aller staatsbürgerlichen Interessen.

§ 36.

Die Wahlen der Mitglieder beider Kammern werden für den ersten Reichstag nach einer provisorischen Wahlordnung vorgenommen.

§ 38.

Das definitive Wahlgesetz wird von dem versammelten Reichstage beschlossen und darin auch die Bestimmungen über die den Abgeordneten zur zweiten Kammer zu gewährenden Entschädigungen ausgesprochen werden.

§ 39.

Jede Kammer erwählt ihre Präsidenten und übrigen Functionäre, ihr allein steht die Prüfung und Entscheidung über die Giltigkeit der Wahlen zu.

§ 40.

Die Mitglieder beider Kammern können ihr Stimmrecht nur persönlich ausüben, und dürfen von ihren

liczbie ludności i na reprezentowaniu wszystkich obywatelskich krajowych interesów.

§ 37.

Wybory członków obojga Izb, do pierwszego Sejmu wedle prowizorycznego przepisu obiorczego przedsięwzięte zostaną.

§ 38.

Ostateczne prawo wyborów przez zgromadzony Sejm postanowione będzie, i w témże pastonowieniu orzeczone zostaną przepisy, względem naznaczyć się mających wynagrodzeń dla Deputowanych Izby niższej.

§ 39.

Każda Izba wybiera swego Prezydenta i resztę innych Urzędników, — do niéj saméj należy sprawozdanie i decyzya względem ważności wyborów.

§ 40.

Członkowie obojga Izb, mogą tylko osobiście wykonywać służące sobie prawo głosowania, i nie

Committenten keine Instructionen annehmen.

§ 41.

Die Sitzungen beider Kammern sind öffentlich; eine Ausnahme davon kann nur durch Beschluß der Kammer stattfinden, welche darüber auf Verlangen von zehn Mitgliedern oder dem Präsidenten in geheimer Sitzung entscheidet.

§ 42.

Kein Kammer-Mitglied kann während des Reichstages ohne ausdrückliche Zustimmung der Kammer, welcher es angehört, den Fall der Ergreifung auf That ausgenommen, gerichtlich verfolgt oder verhaftet werden.

§ 43.

Ein Kammer-Mitglied, welches eine vom Staate besoldete Dienststelle annimmt, hat sich einer neuen Wahl zu unterziehen; die Regierung wird keinem gewählten Mitgliede den Eintritt in die Kammern verweigern.

są mocni od swoich komittentów przyjmować żadnych Instrukcyj.

§ 41.

Posiedzenia obojga Izb są publiczne. Wyjątek od tego przepisu, może tylko skutkiem postanowienia Izby mieć miejsce, która w téj mierze, na żądanie dziesięciu Członków, lub samegoż Prezydenta, na tajném posiedzeniu stanowi.

§ 22.

Żaden Członek Izb, nie może w ciągu trwającego Sejmu, bez wyraźnego zezwolenia Izby do któréj należy, wyjąwszy przypadek pochwycenia na gorącym uczynku, sądownie być ściganym i więzionym.

§ 43.

Członek Izb, który przyjmuje od Rządu płatną posadę, ma się poddawać nowemu obiorowi. Żadnemu z wybranych Członków nie zabroni Rząd wstępu do Izb.

§ 44.

Die Kammern versammeln sich nur über Einberufung des Kaisers, und haben nach erfolgter Auflösung oder Vertagung keine Geschafte zu verhandeln.

VI. Wirksamkeit des Reichstages.

§ 45.

Alle Gesetze bedürfen der Zustimmung beider Kammern und der Sanction des Kaisers.

§ 46.

Beim ersten abzuhaltenden Reichstage und nach jedem neuen Regierungsantritte wird die Civilliste des Kaisers für seine ganze Regierungsdauer festgesetzt.

Appanagen und Ausstattungen für die Mitglieder des Kaiserhauses werden von Fall zu Fall dem Reichstage zur Schlußfassung vorgelegt.

§ 47.

Die jährlichen Bewilligungen zur

§ 44.

Izby zgromadzają się tylko na zwołanie przez Cesarza, — i po nastąpionėm rozwiązaniu lub odroczeniu, żadnych czynności odbywać nie są mocne.

VI. Skuteczność Sejmów.

§ 45.

Wszelkie prawa wymagają zezwolenia obojga Izb i sankcyi Cesarza.

§ 46.

Na piérwszym odbywać się mającym Sejmie, i po każdem nowém na tron wstąpieniu, lista cywilna Cesarza, ma być na cały przeciąg panowania Jego ustanowioną.

Apanaże i wyposażenia dla członków Cesarskiego Domu, mają być za każdym razem Sejmowi do ostatecznego postanowienia przedłożone.

§ 47.

Roczne przyzwolenia ku dopeł-

Ergänzung des stehenden Heeres, die Bewilligung zur Erhebung von Steuern und Abgaben, die Contrahirung von Staatsschulden, die Veräußerung von Staatsgütern, die Prüfung und Feststellung des jährlichen Voranschlags der Staats-Einnahmen und Ausgaben und jährlichen Gebahrungs-Abschlusses kann nur durch ein Gesetz erfolgen.

Diese Gesetzvorschläge sind zuerst bei der Kammer der Abgeordneten einzubringen.

§ 48.

Beide Kammern können Gesetzvorschläge machen, oder unter Nachweisung der Gründe bei der Regierung auf die Vorlage eines Gesetz-Entwurfes antragen. Sie können Petitionen annehmen und zur Verhandlung bringen; jedoch dürfen solche Petitionen von Privaten und Corporationen nicht persönlich überreicht, sondern sie müssen durch ein Mitglied der Kammer vorgelegt werden.

nieniu stojącego wojska, zezwolenie na podwyższenie poborów i opłat, kontraktowanie długów Państwa, sprzedaży dóbr Rządowych, sprawdzanie i ustanawianie projektu do budżetu przychodów i wydatków krajowych, i rocznego abszlussu kasśowości, może tylko nastąpić mocą uchwalonego prawa.

Takowe projekta do praw, winny byc najprzód do Izby deputowanych wnoszone.

§ 48.

Obiedwie Izby mogą czynić projekta do ustaw, lub z oznaczeniem powodów wnieść do Rządu, o zainicyowanie projektu do ustawy.

Mogą przyjmować petycye i na obrady wnosić; nie mogą jednak petycyc takowe przez prywatnych i korporacye osobiście byc podawane, lecz tylko przez jednego z członków Izby przedłożone.

§ 49.

Zur Giltigkeit eines Beschlusses ist in jeder Kammer die Anwesenheit von wenigstens dreißig in dem Senate und von sechzig in der zweiten Kammer erforderlich.

§ 50.

Gesetzesvorschläge, durch welche die Bestimmungen der Verfassungs-Urkunde ergänzt, erläutert oder abgeändert werden sollen, bedürfen in jeder der beiden Kammern die Zustimmung von zwei Drittheilen der anwesenden Mitglieder.

§ 51.

Bei allen anderen Gesetzesvorschlägen genügt die absolute Stimmenmehrheit.

§ 52.

In beiden Kammern wird die Regierung durch die verantwortlichen Minister oder von ihrem, den Kammern zu bezeichnenden Regierungs-Commissäre vertreten. Entscheidende Stimme steht beiden aber nur dann zu, wenn sie Mitglieder der Kammern sind.

§ 49.

Do prawomocności Postanowienia potrzebną jest obecność w każdéj Izbie, to jest najmniej trzydziestu członków w Senatorskiéj, a sześćdziesięciu w izbie niższéj.

§ 50.

Projekta do praw, mocą których przepisy Ustawy Konstytucyjnéj dopełnione lub zmienione być mają, wymagają w każdéj z obojga Izb, dwóch trzecich części obecnych Członków przyzwolenia.

§ 51.

Przy wszystkich innych projektach do Praw, dostateczną jest prosta większość głosów.

§ 52.

W obojgu Izbach, zastępywanym będzie Rząd przez odpowiedzialnych Ministrów, lub z ich ramienia wskazanych Izbom Rządowych Kommissarzy. Stanowczy głos atoli służy im tylko wtenczas, kiedy są członkami Izb.

§ 53.

Ein besonderes von jeder Kammer zu beschließendes Reglement wird die Geschäfts-Ordnung für dieselben festsetzen, bis zu dessen Zustandebringung wird ein provisorisches Reglement für jede der beiden Kammern von der Regierung erlassen.

VII. Provinzial-Stände.

§ 54.

In den einzelnen Ländern haben Provinzial-Stände zur Wahrnehmung der Provinzial-Interessen und zur Besorgung der für diese Interessen sich ergebenden Erfordernisse, so weit solche nicht unter den allgemeinen Staats-Erfordernissen begriffen sind, zu bestehen. Den bisherigen Provinzial Ständen wird, insofern die Verfassungs-Urkunde keine Aenderung enthält, ihre Einrichtung und Wirksamkeit erhalten.

§ 55.

Eine der ersten Aufgaben des

§ 53.

Szczególny Regulamin, przez każdą z dwojga Izb uchwalić się mający, przepisze porządek czynności tychże; aż do nastąpienia zaś takowego, wydanym będzie przez Rząd Regulamin prowizoryczny.

VII. Stany prowincyonalne.

§ 54.

Stany prowincyonalne krajów pojedynczych, ku rozpoznawaniu prowincyonalnych interessów i trudnieniu się potrzebami tychże interessów dotyczącemi, o ile takowe pod ogólne potrzeby krajowe nie są podciągnięte, istnieć mają. Stanom prowincyonalnym dotychczasowym, o ile Ustawa Konstytucyjna żadnej zmiany nieobejmuje, zachownje się ich urządzenie i skuteczność.

§ 55.

Jednem z pierwszych zadań Sejmu

Reichstages wird es seyn, die Prüfung und Würdigung der, von den Provinzial-Ständen vorzulegenden zeitgemäßen Aenderungen ihrer bisherigen Verfassungen und der Vorschläge über die Art der Ersatzleistung der ablösbar erklärten Grundlasten in Verhandlung zu nehmen.

§ 56.

Zur Wahrnehmung der besonderen Interessen der Kreise und Bezirke in jeder Provinz wird die Gesetzgebung eigene Munizipal-Einrichtungen festsetzen.

§ 57.

Die Gemeinde-Verfassungen sind nach dem Grundsatze zu ordnen, daß in denselben alle Interessen der Gemeinde und ihrer Glieder vertreten werden.

§ 58.

In dem ganzen Umfange der Monarchie wird di Nationalgarde nach den, durch ein besonderes Gesetz zu regelnden Normen errichtet,

będzie, rozpoznanie i ocenienie przez Stany prowincyonalne przedstawić się mających, czasowi odpowiednich zmian, w ich dotychczasowych urządzeniach, i wzięcie pod rozwagę projektów tyczących sią sposobu wynagrodzenia, za zniesienie uznanych ciężarów gruntowych.

§ 56.

Dla rozpoznania szczególnych interessów cyrkularnych i okręgowych w każdej prowincyi, ustanowi prawodawstwo, właściwe municypalne instytucye.

§ 57.

Instytucye gmin, mają być wedle téj zasady ustanowione, że w nich wszystkie interessa gminy i członków jéj, zastąpione będą.

§ 58.

W całéj obszerności Monarchii, ustanowioną będzie Gwardya Narodowa, wedle norm szczególném prawem urządzić się mających,

bleibt jedoch der Civil-Autorität und den Civilgerichten untergeordnet.

§ 59.

Die Nationalgarde und sämmtliche Beamte leisten dem Kaiser auf die Verfassung den Eid.

Der Eid der Armee auf die Verfassung wird in den Fahneneid aufgenommen.

Gegeben in Unserer kaiserlichen Haupt- und Residenzstadt Wien den fünf und zwanzigsten April im Eintausend achthundert acht und vierzigsten, Unserer Reiche im vierzehnten Jahre.

(L. S.) FERDINAND mp.

Ficquelmont,
Minister des Aeußeren und provisorischer Präsident.

Pillersdorf,
Minister des Inneren.

Sommaruga,
Minister des Unterrichtes.

Krauss,
Finanzminister.

Zanini,
Kriegsminister.

podlegać jednak ma Zwierzchności cywilnej i Sądownictwu cywilnemu.

§ 59.

Gwardya Narodowa i wszyscy Urzędnicy składają Cesarzowi przysięgę na wierność Konstytucyi.

Przysięga dla armii na Konstytucyą wcielona będzie do przysięgi sztandarowej.

Dan w Naszém Cesarskiém stołecznem i Rezydencyonalnem mieście Wiedniu, dnia dwudziestego piątego Kwietnia, Tysiącznego ośmsetnego czterdziestego ósmego, Panowania Naszego czternastego roku.

(L. S.) FERDYNAND mp.

Ficquelmont,
Minister spraw zagranicznych i Prezydent tymczasowy.

Pillersdorf,
Minister spraw wewnętrznych.

Sommaruga,
Minister Oświecenia.

Krauss,
Minister Skarbu.

Zanini,
Minister Wojny.

Ta Konstytucya na mocy rozporządzenia Wysokiego Ministeryum Spraw Wewnętrznych do Liczby 1105 M. J. w Mieście Krakowie i Okręgu niniejszém ogłasza się. — Kraków dnia 28 Kwietnia 1848 r.

Karol Baron Moltke Jenerał-Major.

Nro 2622.

Gdy JW. Hrab. Deym Ces. Król. Komissarz Nadworny Reskryptem swym z dnia 21 Lutego 1848 r. Nro 592 zatwierdził w myśl Art. 910 Kod. Cyw. uczyniony przez ś. p. Maryannę Sokulską legat w kwocie Złp. 1000 na stały fundusz odprawiania każdego roku 25 Mszy ŚŚ. za duszę Stanisława i Maryanny, a to do kościoła śtej Anny, przeto Ces. Król. Urząd Cyrkularny czyn takowy Testatorki, jako pobożny, a tém samém naśladowania godny, do powszechnéj podaje wiadomości.

Ces. Król. Urząd Cyrkularny Krakowski.

Kraków dnia 19 Kwietnia 1848 roku.

Syktowski.

Ner 4435. **OBWIESZCZENIE.**

Podaje do publicznéj wiadomości że w dniu 14 b. m. i r. we wsi Pile Dystrykcie Trzebienia znaleziono nieżywego chłopca lat około 14 liczącego niewiadomego imienia i nazwiska; z wsi Gromca pochadzić mającego, wzrostu do wieku miernego, budowy ciała szczupłéj, włosy na głowie blond krótko ostrzyżone, czoło wysokie, brwi małe blond, oczy siwe, twarz ściągła, nos mały kończysty, usta szerokie; któren wedle opinii lekarskiéj w skutek nędzy i wyniszczenia sił żywotnych życie zakończył. Ubrany był w górnicę sukienną ogrubnią podtyraną, koszulę konopną starą, gatki zgrzebne podarte, a na głowie miał krymkę starą wełnianą. — Z C. K. Urzędu Cyrkularnego.

Kraków dnia 22 Kwietnia 1848.

Syktowski.

Nro 6528.

Ankündigung.

Von Seite des Bochniaer k. k. Kreisamtes wird hiemit bekannt gemacht, daß zur Sicherstellung der Erfordernisse zu den Strassen Konservations Herstellungen im Bochniaer Strassenbau Kaats-Bezirke für das Jahr 1848 in Folge h. Gubernial Verordnung vom 6. Jänner 1848 Z. 96424 eine neuerliche Lizitations oder Akord-Verhandlung am 12 Mai 1848 in der Bochniaer Kreisamts Kanzlei Vormittags um 9 Uhr abgehalten werden wird.

Das Praetium fisci beträgt 6410 fl. 21¼ Xr.
und das Vadium 642 fl. C. M.

Vom k. k. Kreis-Amte.
Bochnia den 7 April 1848.

Ner 2024.

CESARSKO KROLEWSKI TRYBUNAŁ

Miasta Krakowa i jego Okręgu.

W e z w a n i e.

W czasie zaburzeń w r. 1846 odebrano na Podgórzu przy Krakowie od niewiadomej osoby następujące kosztowności: złoty pierścień z pieczątką, trzy złote spinki, broszę mającą pozór złoty, cztéry sznurki pereł szklannych, kolczyk, stalowe szczypce i futerał z narzędziami chirurgicznemi i takowe znajdują się w tutejszym Depozycie. Gdy właściciel tych rzeczy nie jest wiadomy, przeto C. K. Trybunał postępując w myśl §. 517 Kodexu Karnego Cz. I. wzywa mogących mieć prawo do wspomnionych rzeczy aby się w ciagu roku z stósownemi dowodami prawo własności wykazującemi zgłosili, w przeciwnym bowiem razie, po upływie zakreślonego terminu, rzeczy te sprzedanemi i dla Skarbu przysądzonemi zostaną.

Kraków dnia 31 Marca 1848 roku.

Prezes
MAJER.

(2. r.)

Z. Sekretarza P. Burzyński.

Nro 1870.

CESARSKO KROLEWSKI TRYBUNAŁ

Miasta Krakowa i jego Okręgu.

W skutek prośby P. Mikołaja Makowskiego Opiekuna w imieniu Maryanny Jelonkowéj wyniesionéj, o przyznanie jéj w spadku po rodzicach Michale i Franciszce Jelonkach Domu pod L. 189 w Gminie 9. położonego. Trybunał po wysłuchaniu wniosku C. K. Prokuratora, na zasadzie Artykułu 12 Ustawy hipotecznéj z roku 1844 wzywa mających prawa do nadmienionego spadku, aby takowe w terminie miesięcy trzech przedstawili, w razie bowiem przeciwnym, spadek proszącéj przyznany będzie. — Kraków dnia 23 Marca 1848 roku.

Sędzia prezydujący

(3 r.) Brzeziński.

Z. Sekretarza P. Burzyński.

Ner 460.

TAXA

żywności na miesiąc Maj 1848 roku.

Srednia cena foralijów targowych z zeszłego miesiąca.

Pszenicy celnéj kosztował korzec	Złp.	28	gr.	11
Zyta . . . . „	Złp.	26	gr.	5
Wół ciężki wypadł na	Złp.	266	gr.	19
Wół lżejszéj wagi wypadł na	Złp.	160	gr.	23
Cielę w średniéj cenie kosztowało	Złp.	14	gr.	10
Wieprz tłusty	Złp.	—	gr.	—
Wieprz chudy	Złp.	—	gr.	—
Bułka lub rożek z piękném mąki pszennéj za gr. 1 ma ważyć			łut.	4½
Bułka za dwa grosze			łut.	9

Bułka i rożek z masłem na mleku u Merkerta za gr. 1					łut.	—
Bułka za dwa grosze					łut.	—
Chleba bochenek stołowego	za gr. 9	ma ważyć	funt.	—	łut.	16
— — — —	za gr. 6	ma ważyć	funt.	1	łut.	—
— — — —	za gr. 12	—	funt.	2	łut.	—
Chleba bochenek żytnego z czystéj mąki	za gr. 3		funt.	—	łut.	22
— — — —	za gr. 6		funt.	1	łut.	12
— — — —	za gr. 12		funt.	2	łut.	24
— — — —	za gr. 24		funt.	5	łut.	16
Chleba razowego bochenek	za gr. 6		funt.	1	łut.	14
— — — —	za gr. 12		funt.	2	łut.	28
Placek solony za grosz jeden					łut.	10
Mąki pszennéj przedniéj mątowéj miarka			Złp.	1	gr.	25
Mąki bułczanéj	„		Złp.	1	gr.	15
— średniéj	„		Złp.	1	gr.	2
— — pośledniéj	„		Złp.	—	gr.	21
— żytnéj w najlepszym gatunku	„		Złp.	1	gr.	10
Mięsa wołowego ze spaśnego bydła sprzedawanego w właściwym oddziale			funt		gr.	13
Tegoż z drobniejszego bydła			funt		gr.	9
Polędwicy wołowéj			funt		gr.	15
Mięsa wołowego z drobniejszego bydła			funt		gr.	11
Cielęciny pięknéj			funt		gr.	10
Mięsa koszernego dla żydów drożéj			funt	o	gr.	5½

Piwa marcowego trzymającego gradusów 24 Magiera

Beczka 36 garncowa u piwowara	Złp. 30	gr. 25
Piwa takiegoż u szynkarza garniec . . .	Złp.	gr. 28
— — — — kwarta . . .		gr. 7
— — należycie wystałego butelka kwartowa dobrze zakorkowana i w piasku utrzymywana		gr. 8

Nb. dozwolonem zostaje butelkę kwartową piwa, groszem wyżéj sprzedawać tym którzy piwo marcowe dobrze w butelkach zakorkowane w piasku utrzymywane i należycie wystałe dostarczać starają się.

Piwa dubeltowego trzymającego 18 gradusów Magiera

Beczka 36 garncowa u piwowara . . .	Złp. 27	gr. 8
Piwa takiegoż u szynkarza garniec . . .		gr. 24
Piwa takiegoż u szynkarza kwarta . . .		gr. —

Piwa flaszowego trzymającego 12 gradusów Magiera

Beczka 36 garncowa u piwowara . . .	Złp. 18	gr. 19
Piwa takiegoż u szynkarza garniec . . .		gr. 16
— — — — kwarta . . .		gr. —
Soli centnar wagi berlińskiéj	Złp. 21	gr. —
Soli funt wagi krajowéj płaci się po		gr. 6
Swiec rurkowych z czystego łoju lejtrowanego funt	Złp. 1	gr. 4
— ciągnionych z knotami bawełnianemi funt	Złp. 1	gr. 2
Mydła dobrego taflewego funt		gr. 26

Każdy handlujący artykałami niniejszą taxą objętemi, powinien mieć szale, wagi lub miary sprawiedliwe i stemplem Miasta zaopatrzone; gdyż przekraczający przeciw powyższym przepisom, nie tylko konfiskatą ale nadto karami Policyjnemi, skarconym zostanie.

Z Ces. Król. Urzędu Cyrkularnego.

Kraków dnia 1 Maja 1848 roku.

(podpisano) Terlecki.

Ner 456 D. K. T.

CENY ZBOŻA

i innych produktów, na targowicy publicznej w Krakowie w trzech gatunkach praktykowane.

Dnia 1 i 2 Maja 1848 r.	1 Gatunek				2 Gatunek				3 Gatunek			
	od		do		od		do		od		do	
	Zł.	g.	Zł.	g.	Zł.	g.	Zł.	g.	Zł.	g.	Zł.	g.
Korzec Pszenicy . . .	—	—	29	—	—	—	26	—	—	—	23	—
„ Żyta	—	—	26	—	—	—	24	—	—	—	—	—
„ Jęczmienia . . .	—	—	23	—	—	—	20	—	—	—	16	—
„ Owsa	—	—	13	—	—	—	12	—	—	—	11	—
„ Grochu	—	—	34	—	—	—	31	—	—	—	—	—
„ Jagieł	—	—	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Koniczyny	—	—	96	—	—	—	84	—	—	—	—	—
„ Rzepaku letniego .	—	—	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Słoniny wędz. wypraw. funt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Ziemniaków . . .	16	—	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Centnar Siana	—	—	2	24	—	—	2	12	—	—	2	—
„ Słomy	—	—	1	18	—	—	1	12	—	—	1	6
Spirytusu garniec z opłatą	—	—	3	15	—	—	—	—	—	—	—	—
Okowity „ „	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Drożdży wan. z piwa marc.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Drożdży wan. z piwa dubelt.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Sporządzono w Biórze C. K. Kommissaryatu Targowego.

Delegowany — W. Dobrzański C. K. Kom. Targowy.

Brudzyński C. K. Kommis. Pol. — Adj. *Pszorn.*